

Симпозиум „Славяне 6—10 веков“. С 18 до 21 сентября 1978 состоялся в г. Бржецлави археологический симпозиум „Славяне 6—10 веков“ устроенный по инициативе кафедры археологии и музееведения философского факультета университета им. Я. Э. Пуркине в г. Брно в честь 30 юбилея Победоносного февраля и 20 юбилея существования раскопок на Поганске близ г. Бржецлави. В симпозиуме принимало участие около 80 чехословацких и иностранных археологов. В течение заседаний они прочитали больше 40 докладов посвященных эволюции славян, социально-экономической интерпретации археологических источников, развитию населения отдельных областей, городищам, усадьбам, могильникам, материальной культуре и земледелию. Доклады будут опубликованы в сборнике „Славяне 6—10 веков“ брненским университетом. Составной частью симпозиума были две научные экскурсии: осмотр раскопок кафедры археологии на Поганске и посещение известных славянских местонахождений юго-восточной Моравии (Ст. Место, Сады, Уг. Градиче, Прушани, Микулчице). По случаю симпозиума была подготовлена выставка информирующая кратко о результатах двадцатилетних раскопок на Поганске.

Чехословацкие и иностранные участники симпозиума оценили высокий научный уровень симпозиума и дружеский прием, который для всех осуществили как сотрудники философского факультета, так особенно представители города и района и их политические и культурные учреждения. Они подчеркнули, что философский факультет и кафедра археологии организацией симпозиума внесли вклад в решение актуальных вопросов славянской археологии и в углубление сотрудничества между отдельными научными институтами всех славянских стран.

Перевел Борисой Доста

Das Symposium „Die Slawen im 6. — 10. Jahrhundert“. In den Tagen vom 18. — 21. 9. 1978 fand in Břeclav das archäologische Symposium „Die Slawen im 6. — 10. Jahrhundert“ statt, das auf Anregung des Lehrstuhles für Archäologie und Museologie von der Philosophischen Fakultät der Jan-Evangelista-Purkyně-Universität (FF UJEP) zum 30. Jahrestag des Siegreichen Februars und zum 20. Jahrestag der Aufnahme der Forschungen in Pohansko bei Břeclav veranstaltet wurde. Am Symposium nahmen etwa 80 bedeutende tschechoslowakische und ausländische Archäologen teil. Während der Tagungen wurden mehr als 40 Referate vorgetragen, die folgenden Themen gewidmet waren: Fragen der Entwicklung des slawischen Ethnikums, sozial-ökonomische Interpretation archäologischer Quellen, Entwicklung der Besiedlung einzelner Territorien, Burgwälle, Höfe, Gräberstätten, materielle Kultur, Landwirtschaft. Aus den Tagungsmaterialien ist ein Sammelband hervorgegangen, der unter dem Titel „Die Slawen im 6. — 10. Jahrhundert“ von der FF UJEP herausgegeben werden wird. Bestandteil des Symposium waren zwei Fachexkursionen: eine Besichtigung der Forschungen des Lehrstuhles für Archäologie der FF UJEP in Pohansko und ein Besuch bedeutender slawischer Lokalitäten in Südmähren (St. Město, Sady, Uh. Hradiště, Prušánky, Mikulčice). Zum Symposium wurde eine kleine Ausstellung vorbereitet, die einen kurzen Überblick über die Ergebnisse der 20 Forschungsaktionen in Pohansko gab.

Von den tschechoslowakischen und ausländischen Gästen des Symposiums wurden das hohe fachliche Niveau und die freundschaftliche Aufnahme geschätzt, die allen Teilnehmern von selten der Mitarbeiter der FF UJEP als auch von selten der Repräsentanten der Stadt und des Kreises Břeclav und aller seiner politischen und kulturellen Institutionen bereitet wurde. Sie betonten, daß die FF UJEP und der Lehrstuhl für Archäologie und Museologie durch die Veranstaltung des Symposiums zur Lösung aktueller Fragen der slawischen Archäologie und zur Vertiefung der Zusammenarbeit zwischen den einzelnen wissenschaftlichen Arbeitstätten in allen slawischen Ländern beigetragen haben.

Übersetzt von Dr. O. Hdjek

SYMPOZIUM O POČÁTCÍCH NAŠEHO ZEMĚDĚLSTVÍ (OD NEOLITU PO RANÝ STŘEDOVĚK)

Katedra archeologie a muzeologie FF UJEP uspořádala ve spolupráci s Jihomoravským muzeem ve Znojmě a OV Svazu družstevních rolníků symposium o počátcích našeho zemědělství. Symposium se konalo ve dnech 22.—25. října 1979 v sále Městské osvětové besedy ve Znojmě, v budově, v níž za svého znojemského působení pracoval v advokátní kanceláři Jana Vlka mladý archeolog Jaroslav Palliardi. Celá akce byla organizována na počest 60. výročí založení brněnské univerzity a k 30. výročí socializace našeho zemědělství. Záštitu nad sympoziem převzali děkan FF UJEP prof. dr. Bedřich Šindelář, DrSc., a komise regionálních dějin při OV KSČ ve Znojmě. Přípravný výbor konference pracoval ve složení: V. Podborský (předseda), P. Košťufk (tajemník sympozia), M. Bálek, E. Kazdová, M. Novotná, D. Ševčíková a V. Vildomec.

Mezi čestnými hosty sympozia zasedli: prof. dr. Vojtech Budinský-Krička, DrSc., prof. dr. Josef Češka, CSc., proděkan FF UJEP, Oldřich Janík, předseda ONV ve Znojmě, František Jordán, ředitel Keramických závodů ve Znojmě, Jan Navrátil, tajemník OV KSČ ve Znojmě, prof. dr. Jiří Neustupný, DrSc., prof. dr. Bohuslav Novotný, CSc., doc. dr. Radko M. Perniška, CSc., akademik Josef Poulik, Alois Švršek, předseda JZD Mír v Práchech, Jindřich Ševčík, zasloužilý učitel, a Kamil Tymkovič, předseda MNV v Těšeticích.

Slavnostní zahájení symposia proběhlo v pondělí, 22. října 1979, za řízení vedoucího katedry archeologie a muzeologie FF UJEP doc. dr. R. M. Perníčky, CSc. V slavnostním projevu přivítal účastníky symposia ve Znojmě člen předsednictva OV KSČ a předseda ONV ve Znojmě Oldřich Janík, který zároveň informoval shromáždění o současném ekonomicko-sociálním profilu okresu a o jeho zemědělské velkovýrobě. Symposium pak jménem prezidia ČSAV pozdravil akademik Josef Poulík, člen prezidia ČSAV a ředitel Archeologického ústavu ČSAV. Hlavní projev přednesl proděkan FF UJEP prof. dr. Josef Česka, CSc., který posléze pedál osmi předním politickým, kulturním a hospodářským pracovníkům Znojemska pamětní medaile filozofické fakulty UJEP, které jim udělili děkan a vědecká rada fakulty za dlouholetou účinnou podporu archeologických výzkumů na Znojensku. Medaile byly předány v tomto pořadí: Janu Navrátilovi (tajemníku pro ideologii OV KSČ ve Znojmě), Oldřichu Janíkovi (předsedovi ONV ve Znojmě), JZD Mír v Práchech (zastoupenému předsedou Aloisem Švrčkem), Kamilu Tymkovičovi (předsedovi MNV v Těšetovicích), dr. Vědomilu Vildomcevi (řediteli Jihomoravského muzea ve Znojmě), Františku Jordánovi (řediteli Keramických závodů ve Znojmě), Jindřichu Ševčíkovi (zasloužilému učiteli ve Znojmě) a Bohumilu Mezjílkovi (zasloužilému učiteli v Těšetovicích).

Součástí slavnostního zahájení symposia bylo dále otevření výstav „Archeologie Znojemska“ a „Vývoj zemědělství na Znojensku od pravěku do současnosti“ v Domě umění ve Znojmě. Obě výstavy připravil tým pracovníků archeologického výzkumu v Těšetovicích-Kyjovicích (V. Podborský, M. Bálek, E. Kazdová, P. Košťurík, J. Špaček, Z. Weber) za spoluúčasti ředitele Jihomoravského muzea V. Vildomce a pracovníků tohoto muzea. Obě výstavy realizovala posluchačka Komenského univerzity v Olomouci Marie Rivolová za pomoci Romany Čechové.

Pracovní části symposia se zúčastnilo na 90 českých a slovenských odborníků, archeologů, geologů, botaniků, biologů a dalších specialistů různých vědních oborů, včetně zemědělství. Účastníci přednesli celkem 32 referátů a větší počet diskusních příspěvků; další referáty již nemohly být z časových důvodů na program jednání zařazeny. Kromě cenných příspěvků obecného rázu (zaujal např. příspěvek M. Čejky o indoevropské zemědělské terminologii, dále referáty R. M. Perníčky, J. Bouzka, E. Neustupného) a paleobotanických referátů (F. Kühn, E. Rybníčková — K. Rybníček, Z. Tempír) se na sympoziu probíraly konkrétní poznatky o zemědělské výrobě v jednotlivých úsecích pravěku a rané doby dějinné (J. Pavúk, J. Rulík, I. Pavlů, J. Nekvasil, V. Dohnal, Z. Smrž, K. Pieta, Z. Měřínský, J. Unger, R. Vermouzek) a o archeologických výzkumech zemědělských sídlišť (B. Novotný, V. Ondruš, M. Vávra, I. Rada, J. Paulík); řada referátů se týkala speciální problematiky zemědělských nástrojů v pravěku a raném středověku (O. Kytlicová, E. Mirošňayová, K. Mészárosová, I. Krutina). Několik příspěvků se vztahovalo k výzkumu zemědělské osady lidu s moravskou malovanou keramikou v Těšetovicích-Kyjovicích (okr. Znojmo), zejména k problematice pedagogické a obilnářské (E. Kazdová, A. Přichystal, A. Zeman). K důležitým příspěvkům patřil referát E. Hajnalové o rolnických kultech na přelomu letopočtů. Vyvrcholením konference byl obsáhlý projev naší přední znalkyně zemědělské problematiky M. Beranové o zemědělství doby rané historické a středověké.

Přednesené i nepřednesené příspěvky, jakož i podstatné části diskuse, již se zúčastnili i zahraniční odborníci (M. Kazanowska, H. Quitta), vyjdou v samostatném sborníku Symposiumu o počátcích našeho zemědělství (Znojmo 1979). V tomto sborníku se vracíme ke znojenskému sympoziu několika snímky ze slavnostního zahájení konference a z výstavy „Archeologie Znojemska“ (tab. XVII — XX), jakož i několika pohledy na referující účastníky konference.

V rámci symposia se sešli jeho účastníci na dvou společenských večerech. První večer proběhl ve znamení „setkání pěti generací českých a slovenských archeologů“ ve velkém sále hotelu Znojmo ve Znojmě: zástupci zúčastněných generací na něm vzpomínali na své učitele, na významné události ve své odborné praxi a ve společenském i osobním životě; zvláště cenné byly vzpomínky nejzasloužilejších účastníků symposia (škoda, že někteří z příslušníků nejzasloužilejší generace se nemohli ze zdravotních důvodů jednat zúčastnit): byly zaznamenány na magnetofonový pásek a stanou se již vítaným příspěvkem k dějinám české a slovenské archeologie. Druhý večer se konal ve vinárně JZD Mír Práche v Lechovicích u Znojma za účasti cimbálové muziky ing. Martina Hrbáče z Hrubé Vrbky.

Na závěr symposia se konala exkurze po archeologických a kulturně historických památkách jihozápadní Moravy. Stěžejním bodem exkurze byla návštěva renovovaného

a nově otevřeného státního zámku ve Vranově n. D. Její součástí byla také prohlídka některých provozů JZD Mír v Fráších, na jehož pozemcích probíhá v posledním desetiletí velkoplošný archeologický výzkum osady lidu s moravskou malovanou keramikou u Těšetic-Kyjovic.

Vladimír Podborský

Симпозиум о начале земледелия (со времени неолита по раннее средневековье). Симпозиум о начале нашего земледелия был организован с 22 по 25 октября 1979 г. кафедрой археологии и музеологии философского факультета Университета им. Яна Евангелиста Пуркyně в сотрудничестве с Южно-моравским музеем и районным комитетом Союза членов единых сельскохозяйственных кооперативов в г. Зnojмо. На торжественном открытии симпозиума заместитель декана философского факультета Брненского университета проф. д-р Йосиф Чешка, кандидат исторических наук, передал восемь ведущих работникам из области политики, культуры и экономики г. Зnojмо и его окрестностей памятную медаль философского факультета (табл. XVII). Частью церемонии являлось также открытие выставок „Археология окрестностей г. Зnojмо“ и „Развитие земледелия в окрестностях г. Зnojмо с доисторических времен по настоящее время“ в Доме искусств в г. Зnojмо (табл. XVIII—XIX). В рабочей части конференции приняло участие 90 исследователей, археологов и работников по другим специальностям. Участники прочитали в общем 32 доклада и содоклада, которые будут опубликованы в самостоятельном сборнике. В рамках симпозиума участники собрались на двух общественных вечера: первый проходил в знак „встречи пяти поколений чешских и словацких археологов“. В заключение симпозиума состоялась экскурсия по археологическим и культурным местам югозападной Моравии.

Перевел Алевт Бранднер

Das Symposium über die Anfänge unserer Landwirtschaft (vom Neolithikum bis zum frühen Mittelalter). Das Symposium über die Anfänge unserer Landwirtschaft wurde in der Zeit vom 22. bis 25. Oktober 1979 vom Lehrstuhl für Archäologie und Museologie der Philosophischen Fakultät der Jan-Evangelista-Purkyně-Universität in Zusammenarbeit mit dem Südmährischen Museum und der Kreisleitung des Verbandes der LPG-Bauern in Znojmo veranstaltet. Im Rahmen der feierlichen Eröffnung des Symposiums übergab der Prodekan der Philosophischen Fakultät der Jan-Evangelista-Purkyně-Universität Prof. Dr. J. Česka, CSc., acht hervorragenden Mitarbeitern im Bereich der Politik, Kultur und Wirtschaft des Kreises Znojmo Gedenkmedaillen der Philosophischen Fakultät (Taf. XVII). Bestandteil des Eröffnungszeremoniells war auch die Eröffnung der Ausstellungen „Archäologie des Kreises Znojmo“ und „Entwicklung der Landwirtschaft im Kreis Znojmo von der Urzeit bis zur Gegenwart“ im Haus der Kunst in Znojmo (Taf. XVIII—XIX). An den wissenschaftlichen Tagungen der Konferenz nahmen 90 Forscher, Archäologen und Spezialisten weiterer Wissenschaftszweige teil. Es wurden im ganzen 32 Referate und eine Reihe wichtiger Diskussionsbeiträge gehalten, die in einem selbständigen Sammelband herausgegeben werden. Im Rahmen des Symposiums kamen die Teilnehmer auf zwei Gesellschaftsabenden zusammen, von denen der erste unter dem Motto „Treffen von fünf Generationen tschechischer und slowakischer Archäologen“ verlief. Zum Abschluß des Symposiums fand eine Exkursion zum Thema „Archäologische und kulturelle Denkmäler Südwestmährens“ statt.

Übersetzt von Dr. O. Hájek